

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 169.

V Ljubljani, v sredo 28. julija 1886.

Letnik XIV.

Boj!

Boj se bje v naravi: večje rastlinstvo manje zatira, močnejše živali manjše končujejo; povsod bje se boj za obstanek. Boj je pa tudi med ljudmi, ako ne z orožjem, pa z umom, s pridnostjo in delavnostjo tekmujejo narodi z narodi. Da bi pač bil tak boj vsikdar na npravni podlagi; da bi ga ne narekovala sebičnost, samopridnost in samoljubje! Vojske s smodnikom in topovi sicer letos v Evropi nimamo, dasiravno povsod po smodniku diši, a druge vrste boj bje se povsod med državami, da še celó med Avstrijo tostran in onostran Litave se bje, kolikor toliko, tak boj. Madjar misli, da mora v prvi vrsti skrbeti za svojo korist. To se je prav očitno videlo pri carini na petrolej. To vprašanje še sedaj ni rešeno. O nasledkih carinske vojske med Avstro-Ogersko in med malo Rumunijo smo govorili včeraj. Sedaj pa poglejmo, kako se dve veliki državi, kako se German in Slovan na tem polji bojujeta. O vele-možu Bismarku se sploh pripoveduje, da je brez-obziren, kedar gre za korist nemške države. On se ne meni dosti je li prijatelj ali neprijatelj, od ktere-ga on kupuje in kteremu on prodaja. Njegove carinske zveze merijo le edino na korist Nemčije. Avstro-Ogerska monarhija ima o tem žalostne skušnje. Sebičnost mu je tukaj edino merodajna.

S takim orožjem se bojuje on tudi proti Rusiji. Njegov organ se vedno jezi na rusko carinsko politiko, ker so Rusi začeli tudi sami za-se skrbeti in nočejo, da bi jih nemška industrija do dobrega posušila. Organ Bismarkov zahteva, da Rusija sklene z Nemško kupčijsko pogodbo in noče, da bi veljala za Nemčijo občna carinska tarifa, ampak zahteva ugodnejše izjeme za izvoz izdelanega blaga v Rusijo. Te pa se zamorejo priboriti le s posebno trgovsko pogodbo. Bismark žuga z represalijami, da hoče povišati carino na uvoz ruskega žita, a iz Petrograda se čuje: „Nam ni treba takega ugovora z Nemčijo. Vsaka država naj ureduje svoje colne tarife tako, kakor hoče. Mi v Rusiji moramo varovati domačo industrijo železa pred tujo konkurenco, ker sicer bi propadlo prebivalstvo več gubernij, ne samo nekoliko bogatašev. Grozijo z represalijami, kakor

da bi Rusija ne imela družega posla, kakor hraniti in greti Nemce s svojim žitom in lesom. Rusija pridelava na leto 300 milijonov četrti žita. Od tega gre na Nemško 8 milijonov. Ako Nemčija povikša carino na rusko žito, zato poljedelstvo ne bo pešalo. Ako se povzdigne železna industrija, bodo delavci, ki bodo več zaslužili tudi bolje živeli in več žita pokupili. Na Ruskem je veliko prebivalcev, ki ne pridelajo toliko, kolikor je za življenje potrebno.

Ako bode pa nemško ljudstvo dražje svoj kruh plačevalo in težje živelo, to ni skrb Rusije, nam je to vse jedno. Nekako tako je tudi s carino za ruski les. Ako Nemčija poviša carino, bode se lesa manj izvozilo in na škodi bodo le nekteri naši kraji, več pa pruskí. Najhuje bo to zadelo prusko mesto Memel, ker tam se večjidel le o trgovini z lesom živé. Za Rusijo se pa to vse samo pobota. Polovica Rusije nima gozdov. Tukaj so drva trikrat dražja, kakor na Nemškem. Ako Rusija vredí železnične tarife in vrvná reke, bode se več drv pošiljalo v one ruske kraje, kjer ni gozdov in drva se bodo dobro prodajale domá. Rusija hoče braniti svojo industrijo, domačo produkcijo razviti in očvrstiti, da bode rusko blago dobro in cenó. Blagostanje se bode povišalo, a nemški državljani naj se lepo zahvalijo svoji vladi, da jim je podražila žito in kurjavo. Ruski narod ima za-se obojega zadosti. Slovan in German si že od nekđaj nista prava prijatelja, ako so si vlade tudi prijazne, naroda si nista. Prej ali slej se bodeta med seboj poskusila; pripravljata se oba.

Kar se gospodarstva tiče, je večja moč pri Rusiji in Nemčija pa tudi ne bode vedno tako srečna, kakor je bila pri Sedanu, kajti kaj tacega ne pride vsacih sedem let. S temi vrsticami nismo hotli vojske obuditi, ampak le pokazati, kako si vsaka država, bodi si mala ali velika, prizadeva svoje gospodarstvo vrediti, da je manj, ko mogoče odvisna od tujih držav.

Vsak za-se, pravi pregovor. Aboten je, kdor misli, da bode drug za-nj skrbel. Preteklost in sedanjost kaže, koliko se je moči nadejati od tujca. Pregovor velí: Človek je sam sebi najprej bližnji, potem še le sosedje in ravno tako je med narodi. Kdor se bližnji velevlasti povsod vklanja, je za-

pravi samostalnost; ker nekaj posebnosti ima vsak človek, vsaka dežela in vsaka država. Naj bi se le pogodili povsod po krščanskih načelih, bi vsem prav šlo, a ker prevladuje le „jaz“, le sebičnost, tam je vojska in po vojski mnogokrat vsestranska nezadovoljnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Notranje dežele.

Z novim guvernerjem v Minsku, s starim knezom Trubeckojem *Poljaki* niso prav nič zadovoljni. Očitajo mu, da že leta 1836 kot predsednik preiskovalne komisije je prisilil, politično kompromitirane osebe z groznimi mukami k priznanju prestopka iz katoliške v rusko cerkev in si s tem celó nakopal nemilost cesarja Nikolaja. Nedavno pa je baje pri pojedini o priliki neke cerkvene slovesnosti celó izrekel upanje, da še za časa njegove vlade v Minskem okrožji razven pravoslavne ne bode nobene druge duhovščine. Veliko nevoljo zbudil je v poljskih krogih namerovani odlok pruske vlade, vsled kterega bi se moral veronauk v šolah po Poznanjskem in zahodnem Pruskem izključljivo le v nemščini podučevati. Nevolja je pač opravičena; more biti, da se pruska vlada pa vendar še premisli, preden se bode postava vpeljala.

Grof *Kalnoky* se je že vrnil iz Kissingena nazaj na Dunaj, toraj ni bil 8 dni, marveč le dva dni pri Bismarku. Listi največ tako sodijo, da se je prijateljska vez med Avstrijo in Nemčijo vnovič vtrdila, drugi pa vendar le trdijo, da se je avstrijska vnanja politika zasukala. Opombe vredno je, da ruski minister Giers, kterega so tolikrat napovedovali, vendar ne pojde v Kissingen. Bismark skuša vse države na svojo stran pridobiti, da lože Francosko strahuje, a vendar vse države mu ne gredó brez premisljiva v mreže.

Toraj na jesen! Na jesen bode rumeno listje z drevja padalo, z nekíh stolov pa ministri. Na jesen vzela bode *sedanja opozicija* vladno krmilo v svoje roke! Da, vse je pripravljeno, vzrok in ministri. Državno pogodbo namreč, katero bomo zopet sklepali s sosedi našimi pod krono sv. Štefana živčimi, pravijo, da mora sedanji vladi spodmakniti stališče, na katero mislijo takoj oni sami stopiti. Za ta

LISTEK.

S čim se ljudje živé.

(Poslovenil iz ruskega J. Steklasa.)

VII.

Čevljar reče Mihelna: „Ker smo že prevzeli delo, moramo se potruditi, da ga tudi zgotovimo. Ti Mihel imaš bolje oči in spretnejše roke od mene, pa vzemi toraj ti to robo, izmeri in izreži jo; jaz bom rajše to-le oglavje naredil.“

Mihelnu je bilo to čisto prav. On je hitro vzela kožo, razširil jo po mizi, postavil eno na drugo ter je začel rezati. Žena ga je gledala, ker se je tudi ona nekaj razumila na čevljarijo; ta opazi, da Mihel ni vrezal kože za par čevljev, nego za čizmice; ob enem opazi, da jih je začel šivati samo z eno dreto. Ali ona je mislila: Saj on menda zna, kaj dela in ne reče nič. Mihel je šival pridno celo dopoldne.

Zdaj vstane čevljar in opazi, da mu je pomočnik od te drage kože sešil čizmice, a ne čevlje. Globoko izdihne in si pomisli: Že celo leto pri meni dela, pa ni še nikdar kaj izgrešil, a zdaj mi je, glej, pokvaril celo kožo. Kaj bo rekel na to gospod? Potem pa reče Mihelnu: „Človeče, kaj si to naredil! Ta gospod je naročil izrečno čevlje, a ti delaš čizmice?“

Ali komaj je to izgovoril, doletí po cesti neki jahač, postane pred hišo, priveže konja in prihití v sobo. Vrata se odpró, a v sobo stopi oni isti sluga, ki je bil zjutraj z gospodom tukaj.

„Da ste mi zdravi!“

„Dobro došel! Kaj je brate?“

„No, milostljiva gospá me je poslala semkaj zarad čevljev.“

„Kaj, zarad čevljev?“

„Da, zarad čevljev. Moj gospod ne potrebuje nobenih čevljev več, ker ga ni več med živimi.“

„Kaj, za Boga?“

„Med potom je v sanéh umrl. Ko smo prišli domú, našli smo ga mrtvega. Gospá me je zatoraj poslala semkaj, da vam povem, da napravite iz one

kože za ranjšega čizmice; pa moram na nje tudi počakati.“

Na to vzame Mihel gotove čizmice, udari z eno ob drugo, obriše jih s svojim zastorjem, pa jih podá slugi. Le-ta vzame čizmice in odide.

„Z Bogom, ljudje božji!“

„Srečen pot!“

VIII.

Eno leto je minulo za drugim, a Mihel je živel že šesto leto pri čevljarju. Šel ni nikamor, govoril je posebno malo in samo dvakrat se nasmejál; prvokrat, ko mu je čevljarica dala večerjo in drugokrat, ko si je oni gospod dal čevlje narediti. Čevljar je bil z njim posebno zadovoljen, ter se je samo bal, da ga Mihel enkrat ne zapusti. Tako sta sedela nekega dne v sobi; žena je kuhala v peči, otroci so pa skakali po sobi in kukali so skozi okno; čevljar si je brusil nož, a Mihel je zabijal žeblje v peto. Na to reče eden od dečkov: „Stric Mihel, poglejte, neka gospá gre z dvema deklicama naravnost k nam, ena deklica je hroma.“

slučaj imajo tudi že svoje moze pripravljene, ki so vseskozi sami c. kr. višji in najvišji uradniki in ob enem zagrizeni nemško-nacionalci, kakor n. pr. dr. Knotz. Kajti bodoče ministerstvo v Avstriji mora biti uradniško in strogo nemško-narodno. Kdor tega ne veruje, poslušaj naj le, kaj je nemško-narodovec in c. kr. dvornik svetnik Beer na „nemško-turnerski“ svečanosti v Rimarovem o tem govoril. Mož jih je kar po imenu naštel same take bodoče ministre, katerim bo Knotz iz golega spoštovanja pred tolikošnjim prusaštvom kar od kraja prah s čevljev brisal. Znabiti bo marsikdo radoveden ter želim vedeti — jesenske ministre? No, tu so: Za zdavnaj rojenega finančnega ministra že vsi veste, kliče se pl. Plener. V poslednjem času začel je v sebi čutiti lastnosti ministerskega predsednika. Naučno ministerstvo, pravi Beer, da bi on sam vzel v roke, ker se tudi nekako rojenega čuti za to mesto. Za predsednika ponuja se jim poleg Plenerja Ohlumetzky, kar bi utegnilo biti s časoma še povod hudemu sovraštvu med tema dvema junakoma. Pravosodje se bo izmed vseh Scharschmidu najbolje prileglo; mož ima tudi jako dolgo uradniško službo za seboj. Notranje zadeve — no, jih bo že ta ali oni prevzel; če ne bo drugoga, se jih c. k. okrajni glavar Theumer ne bo branil. Za poljedeljsko ministerstvo imajo neki Brnskega župana Winterhollerja v zatišji, ki je bil tudi višji uradnik, menda namestniški svetnik ali kaj takega. Za deželno brambo bo treba kakega častnika; ali pa — čemu pa imajo svojega Hackelberga, ki je svoje dni tudi zlate porteepe nosil? Dober bo! Vidite, tako bi bilo bodoče uradniško ministerstvo, ako bi ga levičarji sestavljali. Pa — počakajmo jeseni!

Za slučaj, da bi se *sedanji opoziciji* res posrečilo kviško speti se, kar pa še ni gotovo, postavili so si ti ljudje že program, po katerem hočejo postopati. Program za notranje zadeve je tak, da bi se nam Slovanom potem še veliko slabeje godilo, kakor pa se godi starim kmetom, kedar izroče domovanje mlademu naraščaju. Za zunanjo politiko program pa v prvi vrsti na boj z Rusijo kaže. Tudi po prijateljih in zaveznikih so se že ozrli, kajti Rusije mora na podlagi tistega programa konec biti. Po eni strani jo bodo napadle, po kombinaciji „Rumb. Ztg.“, kjer se ta program objavlja, Nemčija in Avstrija na suhem, Angleška ju bo podpirala na morji; na Balkanu zgrabili bodete ob enem Rusa Bolgarija in Turčija. Toda tudi Rusije ti junaki niso same pustili. Kaj se hoče, dan je dolg, dolg čas pa tudi ljudem, ki nimajo drugoga posla, kakor po kopelih posedati in pušiti! Z Rusi se bodo toraj zvezali Francozje, Grki, Rumunci, Črnogorci in vsi tisti Srbi, ki na Karadjordjeviča prisegajo. Italija bo tako dolgo nevtralna, dokler bo zmaga dvomljiva, kakor hitro se bo pa zmaga na katero-koli stran nagnila, bo tudi Italija na ono stran priskočila, kjer si bode lavorike najlaglje rezati zamogla. To je toraj bodoča evropska vojska, kakor so jo Nemci v svojih možganih izumili. „Rumb. Ztg.“ še celó misli, da ne bo dolgo, ko bodo topovi pokati jeli, kajti Evropa je preveč oborožena.

Ljudski shod hočejo sklicati v Budapeštu 1. avgusta, ta čas, ko bode že Tisza se povrnil z Genta. Kaj pa hočejo tam? Oparekati hočejo zoper nedotakljivo pravico vladarja, umeščati vojaške službe po svoji previdnosti. Se vé, da bodo obliko, kolikor moč, olepšali, isto tako, kakor so to storili l. 1848, a faktum se ne dá vtajiti, in sam za-se bolj glasno govori, kakor vse lepodoneče fraze. Ni dvombe, da bode ogerski ministerski predsednik vedel odvrniti tako postopanje, ki zeló diši po veleizdaji. — V „Nemzet-u“ se obrača poslanec vladne stranke zoper osnovele tega ljudskega shoda in njih žurnalistične pomagaje ter jih naravnost nagovori, naj važnih političnih vprašanj ne prenašajo na ulice in ne predajajo ljudski množici. Nikomur se nima kratiti prosto mnenje, ali kritika naj bo vendar le tam, kjer je umestna in v taki obliki, kakor to zahteva prepričanje umnega in premišljenega ljudstva. Zato pa ni treba ljudstva sklicavati

in napravljati demonstracij, kajti zoper to bode imelo postopati redarstvo in vojaštvo. Franc Pulszky, znan časnikar, govori tudi o tem v „Neu-Pest. Journal“ ter pravi, da opozicija pretirava, in on opominja ljudi, da naj bodo previdni. Poslanec Gabr. Ugnon pa svetuje skupne peticije do državnega zbora, da se zvé občno mnenje dežele. Res lepo, kar se le dá! Dijaki v Budapeštu so se posvetovali, kako se ima red vzdrževati, ako se ljudski zbor skliče. Tako toraj eni gasé, drugi pa netijo ogenj. Kaj posebnega se še ni zgodilo.

Politično obzorje se tudi „Nemzetu“ bolj prevlečeno vidi in to na vse strani, kakor se mu pa to za *ohranenje miru* potrebno zdi. Kakor „Budapester Tagblatt“ tudi „Nemzet“ na zapadu in iztoku vse črno vidi in se mu dozdeva, da je ondi mnogo elektrike nakopičene, kateri bode treba jako dobrega in trdnega odvoda, če se ji hočejo ogniti. Ta odvod pa ni prav nič drugoga, nego dobro sporazumljenje med vojaštvom in meščanstvom, česar so pa prav v poslednjem času na Ogorskem silno pogrešali. Grešili so na obeh straneh, pravi „Nemzet“. Na naši strani smo silno grešili, ker smo dogodkom v vojaških krogih ves drugačen namen podtikali, kakor so ga pa v resnici imeli in kakor se s c. kr. armado sploh strinja. Vojaška stranka se je pa pregrešila v tem, da je na dan spravljala reči, ki so mirno našo kri dražile in nam povod dajale za strastne agitacije proti njej samej. To se pa ne smé trpeti, nikakor ne! in vsi, ki nam je na ohranjenju dobrih razmer med nami, vojsko in skupno državo kaj ležeče, moramo se prav skrbno vseh takih korakov ogibati, ki nimajo in nam ne dajejo prav nikakih koristi, pač pa vstrajno spodkopujejo blagostan meščanu, rokodelcu in obrtniku.

Občudovanja vredna je *požrtvovalnost Madjarov na morji!* Ko bi ne imeli pred seboj statističnih podatkov, skoraj bi ne verjeli, kaj je že ta narod za „bisér svoj ob sinji Adriji“, za slovensko Reko žrtvoval in reči se mora, da ne brez vspeha. Reka raste, se širi in se razcvita. Koliko milijonov je bilo le treba, preden so neznatno Reško luko na dan današnje stališče pripravili! Madjari se jih niso vstrašili. Od leta 1872 pa do konca leta 1883 iz dali so za začetna in pozneja dela 8,255.950 gold. Kar imajo pa sedaj še del pričetih, bo do konca leta tudi še 3,034.917 gl. za nje potreba. Za železnice, ki so v povzdigo Reke namenjene in to ste osobito dve poglavni progi, ona namreč, ki je speljana po južni ogerski ravnini ob Donovi in Dravi, ktere naloga je ondi blago zbirati in ga v Zagreb oddajati, kakor tudi v Zagrebu nakopičeno iz reke došlo blago jemati in ga po Alföldu (ogerske nižave ob Dravi) razpeljavati; druga progá je pa iz Zagreba preko Karlovca v Reko, ktera v Zagrebu oddano blago Alföld-železnice v Reko oddaja. Reči se mora, da ta politika ni brez glave. Ogri so to takoj vganili, da če se hoče Reka razcvitati ji bo pred vsem od Avstrije neodvisnih železnic treba, ktere so tudi takoj po svojem svetu izpeljali. Izmetali so venkaj za nji do konca leta 1881 nič manj kakor 42,335.000 gl. in še pravijo, da bo treba za železnične izpeljave po Reškem nabrežju in po „molih“ blizo 23,000.000 gl. Vsa svota, kar so jo toraj Madjari za Reko že izdali in kar jo še izdati mislijo, znaša blizo 74 milijonov goldinarjev. S tem pa žrtve, ki jih bo Reka od Madjarov tirjala, nikakor še niso pri kraji. Še jih bo treba in še prav veliko in to za podporo parobrodnemu društvu „Adrija“, kateremu še vedno pravega vetra manjka, kakor tudi za razne podpore. Če bode poslednji denar kaj teka imel, še ni gotovo, prej ko ne, da nič, kajti „Adrija“ je društvo, ki se ga nič ne prime in mu nobena reč več ne izda. Jetično je vse skozi in skozi.

Vnanje države.

Iz Petrograda dohaja nekaj *dementi* na vse dosedanje trditve, da se namreč Rusija na zasedanje Bolgarije pripravljala, ki je pa vse bolj indirektnemu priznanju, kakor pa odločnemu zanižanju podoben. Prinesla ga je „Pol. Corr.“ in se

glasi: „Novica, da se pečajo tukaj v Petrogradu vsi politični krogi z nekimi nasveti ruske vlade o predstoječim zasedanju Bolgarije in o pritisku na Turčijo, da bo v bolgarskem vprašanju svojo pravo barvo pokazala, nikakor ni vtemeljena. Sicer pa ni nemogoče, da se bodo taki nasveti v bodočnosti stavili, če se bodo namreč ruskim vladnim krogom potrebni zdeli.“ Tu bode vendar vsak pripoznal, kdor se je le količkaj že pečal z vladnimi dementi, da je v tem kolikor toliko že priznane resnice, da se res pečajo; kajti, če bi se ne, bi bil dementi kar naravnost rekli: ta novica je raca, ali je izmišljotina, ali pa še celó je laž, kar je konečno eno in tisto. Tako pa le pravi: ni vtemeljena. Oj ti moj Bog! kolikrat človek ne more vtemeljiti kake novice, če tudi bi jo rad, ker ravno noče izdati vira, od kod da je. Zanikovalcu je pa to, kakor nalašč, da je takoj s svojim „ni vtemeljena“ pri rokah. Da Rusija že zdavnaj na zasedanje Bolgarije misli, je obče znano; kajti to ji bo prvi korak proti Carigradu in pa dobro zatišje, v katerem bo vse svoje zaloge in druge rezerve imela. Vsaj v poslednjih vrsticah to sama priznava.

Rusija se pomika proti Indiji. O tem se piše iz Kabula: Rusi potiskajo svoje prednje straže proti Indiji in sicer ne od Merva, ampak preko Turkestana. Jadernik (kurir), prišedši iz Fujs-Abada ob Amur-Darji, je prinesel našemu emirju (afganistanskemu) naznanilo, da je ruski agent prišel v Tash-Kurgan, glavno mesto khanata Wahan (ta khanat obsega 220 štirirjaških milj in ima 400.000 prebivalcev), da se pogaja s tamošnjimi poglavarji in jim prigovarja, da bi se iste tako, kakor njih bratje v Jrmu, prostovoljno podvrgli Rusom. Ko bi ti vzeli podnudbo, bi bile ruske prednje straže oddaljene od najbližnje anglo-indiške postaje Gazan še 30 milj po značni črti in obeje svetovnih držav bi ločilo le gorovje Hindukuš. Pridruživši Wahan v njih državo, bi Rusi posedli vzhodni vhod k soteski Dora, ki pelje naravnost v Indijo in sicer v deželo Laboristan. Iz Turkestana bi potem naravnost šli v Raul Pindi, poglavito založišče orožja Angležev v Indiji, zgrabili bi tako bika za roge in zaprečili Angležem, pred Heratom stoječim, pot v Indijo. Armada, ki gré preko Hindukuša, se tudi ložje preskrbuje z živžem, kakor potujoča preko Merva.

Srbski minister Garašanin je dobil zaupnico pri skupščini. Srbski listi pravijo, da je sijajno govoril in da je to skupščino močno ganilo. — Kaj bi ne? Srbska skupščina zboruje v senci bajonetov; zborovanje je tako rekóč v obsednem stanu, to je znak sedanjega položaja v Srbiji, v odzadji pa miga ječa in puška. V teh okoliščinah vsak pomisli, preden kaj pové. Naj bi pa skupščinarji ostavili skupščino? Da se ne more zgoditi, zato je že skrbel Garašanin z postavo leta 1883. Poslanec, kateri se ne vdeleži zborovanja, zgubi mandat, ne more se več voliti in plača 1000 dinarov kazni. Gledé na take odnošaje, in z ozirom na to, da tretjino poslancev imenuje vlada, lahko vemo, koliko je vredna „zaupnica“ Garašaninu izrečena.

Po hudi zimi začné po malem trava rasti, in na *Pruskem* se po žalostnih dnevih kulturnega boja zopet začenjajo šole za mladenče, ki se pripravljajo za svečeniški stan. V Vratislavu so otvorili knezo-škofijski konvikt za dečke. Sprejeli so mladenče tamošnje gimnazije sv. Mateja, potem pa iz drugih gimnazij po deželi, skupaj do jeseni 80. V jeseni bodo otvorili tudi semenišče. Isto tako bodo v Neisse še to jesen konvikt odprli.

Brodarsko pogodbo ste sklenili *Italija* in *Francija* l. 1862, toraj še pod Napoleonom III.; dá se misliti, da ni bila napačna za Francosko. To leto mine pogodba in laški parlament se je posvetoval o tej pogodbi, potrtil jo in vlada jo je hotla obnoviti, a Francozje so pogodbo v parlamentu naravnost zavrgli. Italijani so skušali pogodbo sebi na korist nekaj predrugačiti, a to je Francoze tako razjarilo, da so zavrgli pogodbo, dasiravno sta jo zagovarjala Freycinet in Rouvier. Laški ministri so toraj izjavili, da je pogodba iztekla in francoske ladije v laških pristaniščih so podvržene francoskim postavam. — Francozje že dalje časa nimajo dobre besede za Italijane; tudi je znano, da se italijanski in francoski delavei večkrat spró. — Francoska vlada je ravnokar zatvorila 250 ribiških čolnov italijanskih, ki so ob bregovih v Algiru koral iskali. Nagajivosti so se toraj že začele.

Odkritje Chanzy-jevega spominka v Parizu še vedno marsikaj na dan spravljaja, kar nam prav dobro današnje francosko mišljenje nasproti Nemcem osvetljuje. Na spominku samem nahajajo se besede generala Chanzy-ja, ki je svoje dni v francoskem senatu ob priliki predloga na imenovanje maršalov, izrekel: „Tisti francoski generali, ki si želé francoske maršalske palice, naj si jo poiščejo onstran Rena!“ „Paris“ piše ob tej priliki o navzočnosti ruskega vojaškega zastopnika jako laskovo za Slované in jako strupeno proti Nemcem: „Ne pozabimo, v kakem bližnjem sorodstvu da sta ruska in nemška cesarska rodovina. Kljub temu poslal nam je car, prav tisti car, ki je rajši svojo čašo ob tla treščil, kakor da bi bil pil na srečen vspeh nemške vojske, prav ta car pošlje nam danes enega svojih najboljših vojakov, da nas v njegovem imenu pozdravi pri proslavi jednega naših najhrabrejših junakov. Po sredi pruske države stegnil nam je veliki iztočni

Komaj je deček to izgovoril, vrže Mihel svoje delo na stran in pogleda skozi okno. Čevljar se je temu jako začudil, kajti Mihel ni še nikdar skozi okno pogledal. Tudi mojster pogleda zdaj na okno in vidi, kako lepo oblečena žena dve deklici vodi. Deklici ste bili skoraj čisto enaki, da si jih mogel komaj razločiti; samo da je ena bila hroma. Žena odpré zdaj vrata in pusti, da deklici pred njo v sobo stopite.

„Da ste mi zdravi, ljudje!“

„Dobro došli! Kaj želite?“

„Želim, da napravite tima deklicama čizmice za spomlad“, odgovori žena.

„To moremo narediti, čeravno doslej nismo delali obutala za otroke, ali to bo že moj pomočnik naredil.“

In čevljar pogleda Mihelna ter opazi, da neprenehoma v deklice zré. Otroka sta bila sicer lepa, črnooka, polna in rudečih lic, ali čevljar vendar ni razumel, zakaj Mihel tako dolgo deklici gleda, kakor da jih pozná. Čevljar si začné na to prirezovati

mero, a gospá vzdigne hromo deklico na kolena in reče: „Tej le vmeri dvakrat in sešij eno čizmico za njeno bromo nožico, a tri za drugo. Obedve deklici imate enake noge, ker one ste dvojčki.“

Čevljar vpraša: „Kako je to lepo dete ohromelo? Da li se je morda bromo narodilo?“

„Ne, njegova mati ga je zgnjela in stisnila.“

Zdaj jo vpraša čevljarjeva žena: „Kaj nisi ti njuna mati?“

„Ne, niti sem jaz jima mati, niti sorodnica. Jaz sem njima samo rejnica, a one ste moji rejniki.“

„Pa ti si njima tako milostljiva?“

„Kako bi njima ne bila? Saj sem obe odhranila in odgojila! Tudi jaz sem imela dete, ali mi ga je Bog vzel.“

„Pa čigavi ste te deklici?“

(Dalje prih.)

vladar svojo roko nasproti, ktera vlada milijone vojakov. Ta vladar smatral je nas Francoze vedno za svoje dobre in pristranske zaveznike. Ali mu hočemo zvestosrdno vanjo seči? Ne bojimo se Angležev, ki svojo kramarsko srečo celó v politiki iščejo in obdržimo si zaveznika mogočnega ruskega cara, ki se nam sam ponuja.

Angleži imajo o Rusih vedno slabeje misli. Gledé Afganskih homatij so se že skoraj vsi konservativci prepričali, da pogodbe, kar se jih je dosedaj z Rusi zaradi Afganistana sklenilo in kar se jih še bo, niti papirja niso vredne, na katerem so pisane. Za to pa „Standard“ organ Salisburyjev, ki je ravnokar dobil nalog nov kabinet sestaviti, Angležem z vso resnobo svetuje, da naj se na Ruse nič več ne zanašajo, če hočejo v Afganistanu kaj prida doseči, temveč naj si rajši med Afganci samimi svojih prijateljev poiščejo. Tukaj bo pa mnogo truda in mnogo požrtovalnosti potreba, kajti Afganci Angležem že skoraj nič več ne zaupajo ne. Salisbury bo pa sestavi kabineta že vse v pravi tir spravil. Vsaj odločnosti mu ne manjka kedar je govoriti treba, zvit je pa tudi kakor lisjak. Menda prav zaradi njega lord Hartington neče v novi kabinet vstopiti in tudi ne, če bi ga za ministerskega predsednika napravili, kar mu je Salisbury tudi že v resnici ponujal. Hartington že pozna svoje kramarje. Zato se je pa že pred volitvami izrazil, da konservativcem ne zaupa in da od njih prav nič dobrega ne pričakuje; kajti Salisbury je silno velik junak z jezikom, od sile pa strahopeten, kedar je treba „bokser“ v roko vzeti.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 24. julija. (Naprave zoper kolero.) Odkar se je razširil glas, da je v Trstu in v Reki nekoliko ljudi pomrlo za kolero ter da se ti slučajni dan za dnevom množijo, je slavno c. k. okr. glavarstvo v Postojni posebno skrb v to obračalo, da se kolikor mogoče nevarni boleznini zabrani pot v našo deželo. Ne samo, da so bili opozorjeni občinski in duhovnijski uradi, vplivati na ljudstvo, da skrbi za svoje zdravje in se varuje boleznini z zmernostjo v jedi in v pijači, s snago v obleki in po hišah, ampak še posebej je bilo naročeno, paziti na delavce, ki pridejo iz Italije in izpeljati gnoj z dvorišč na polje. Razdelilo se je tudi več podučnih knjižic o koleri med ljudstvo itd. Zlasti pa je vredno očitne pohvale prizadevanje blagor. c. k. okr. glav. viteza Schwarz za začasno bolnišnico, ktera se bode te dni pričela staviti na železniški postaji v Št. Petru. Neumorno delavni gospod je priboril čez 1000 gld. podpore za stavbo omenjene bolnišnice in sicer 300 gld. je dovolilo visoko c. k. ministerstvo notranjih zadev, 150 gld. dež. odbor v Ljubljani, 300 gld. je darovala južna železnica itd. Kolikor primanjka, bodo dodale vasi Št. Peterske županije. Bolnišnica bode v par tednih postavljena in obsegala dva prostorni sobi za kakih 8 bolnikov, manjšo sobico za postrežnico in kuhinjo.

Ker je Št. Peter — rekli bi — ključ mednarodnega obćenja Cislajtanije s Primorjem ležeč na razpotju dveh železnic, Tržaške in Reške, po katerih se dan za dnevom prevaža mnogo ljudstva iz okuženih mest, Trsta in Reke, se vtegne kaj lahko primeriti, da se bolezen zatrosi tudi v naš kraj in od tod naprej. Osobni vlaki imajo zadnji čas skoraj redno po štiri vozove čez navadno število za tržaške in reške begune. Jako pametna je bila tedaj misel, napraviti v Št. Petru bolnišnico, kjer bode kak oboleli železn. popotnik ali domačin za silo dobil stanovanje in postrežbo. Ako bi se drznila kolera s kakim vlakom pripeljati v Št. Peter, je ne pustimo dalje v notranjo stran cesarstva, ampak precej tu jo ustavimo in zataremo. — Omenjena bolnišnica je tembolj potrebna, ker pridejo k nam v začetku prihodnjega mesca tudi še vojaki na svoje vsakoletne vaje, med katerimi tudi ne manjka bolehnih in bolnih.*)

Vsled prošnje sl. c. k. okr. glavarstva ima za čas nevarnosti pred boleznijo tudi zdravnik v Št. Peter priti. Najraje bi ga potem za zmirom tu pridržali. Zaslužka bi imel dovolj, ker bi vsa srednja in gorenja Pivka, pa Košana dolina pri njem iskale pomoči. Županije bi gotovo v ta namen primerno podporo dovolile. Morda se vtegne s časoma tudi v tem oziru kaj zgoditi, ker z veseljem opazujemo veliko skrhnost vladnih organov za blagor našega ljudstva.

Ravno v trenutku se nam naznanja, da vsled odloka višjega vojnškega poveljništva vojaki letos ne pridejo k vjam v one kraje. Sklenilo se je to iz zdravstvenih ozirov. Prav takó

Od sv. Jošta, 26. julija. Ko je nebo začelo kazati prijaznejše lice, je naš Kozjak prišel zopet v čast. Od raznih strani prihajajo tuje, čeravno ne v četah, vendar pogostoma ali v malih družbicah, ali posamez.

Po tukajšnjih hribih se sred leta poslavlja vzpomlad. Meseca majnika, ko so po sosednjih nižavah toževali zavoljo velike suše, je po višjih prostorih narava še spala, a mokrota skoz celi junij, ki je našim sosedom po dolinah že presedala, je dobro djala svetu po gorah, tudi v tekočem mesecu je vreme rastlinam zeló vgajalo.

Sedaj zori ječmen, za njim bo sledilo po naravnem potu ostalo žito. O letini je upanje, da bode normalna. Isto veljá o prirastkih na travnikih, košnja po istih je v letu samo enokratna.

Izmed zelja občudujejo tuje imenito karfjol, in pisatelj teh vrstic je danes moral priznati, da se ne spominja, da bi pri imenovanju zeli kedar videl tako lepo rožo, kakor je to ona letos vzrastla pri sv. Joštu.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

IV. Gosp. zbor. svétnik Vaso Petričič poroča, da se je trgovinska in obrtna zbornica v Gračci obrnila do zbornice s prošnjo, naj bi jo podpirala v naslednji zadevi:

Po § 73. zakona z dné 8. marca 1885 niso vse za višje posle, navadno z letno ali mesečno plačo nastavljene osebe kot: poslovodje, mehaniki, faktorji (opravniki), knjigovodje, blagajniki, odpravitelji, risarji, kemiki in dr. obsežene pod pomočnimi delavci. Ker so po § 106 zakona z dné 15. marca 1883 pomočni delavci pripadniki (pridruženci) in obrtniki članovi gremija, zadruga, bilo bi trgovsko osebje od pridruženja k gremiju izločeno, ker so pri trgovskem obrtu poslujoče osebe skoro izključivo z mesečno plačo nameščene.

Da se ta nedostatek odpravi in da more mnogobrojnih razred pomočnih delavcev biti deležen združnih pravic in dobrot, obrnila se je Graška zbornica do c. k. trgovskega ministerstva s prošnjo, naj bi se sprejelo načelo, naj vse osebe, ktere pri kakem trgovskem obrtu trajno opravljajo trgovske posle, brez ozira na polnomočje, ktero so jim dali obrtni gospodarji, veljajo za pomočne delavce (trgovske pomočnike) in da spadajo pod določila obrtnega reda, ktera so merodajna za pomočne delavce.

Odsek pa meni, da bi se po tem načelu pojem: pomočni delavci preveč razširil; pustilo naj bi se v višjih vrstah pri trgovini nameščenim osebam na izvoljo, če hoté postati pridruženci gremija. On toraj tudi predlaga, naj zbornica ne podpira omenjene prošnje Graške trgovinske in obrtne zbornice.

Predlog se sprejme.

V. Gosp. zbor. svétnik Vaso Petričič poroča naslednje:

Slavna zbornica! Trgovinska in obrtna zbornica v Solnogradu doposlala je naslednji predlog gledé razširjenja Check- in Clearingprometa, in sicer kot plačilno sredstvo pri plačevanju carine ter prosi, naj bi se slavna zbornica za to potegovala pri dotičnih ministerstvih.

Predlog se glasi:

„Že v zadnji seji dné 15. septembra 1885 imel sem povod pohvalno in zahvalno priznati izvrstno napravo Check- in Clearingprometa po našem c. k. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji v interesu trgovine in olajšujočega prometa; danes imam zopet dalnji povod z naslednjimi predlogi ugoditi c. k. poštno-hranilničnemu uradu na poziv, kakoršen je bil s svojim poukom o Check- in Clearingprometu do vseh krogov tvornih elementov državnega prebivalstva obrnjen.

Po avstrijskem „Oeconomistu“ z dné 6. sept. 1885 — statistično pojasnujoč avstro-ogersko vnanjo trgovino — znašali so dohodki na carinah in stranskih pristojbinah v I. tečaji 1885 v zlatu 4,737.958 gold. (— 3,446.760 gold.), v srebru 18,232.208 gold. (+ 2,838.684 gold.), v bankovcih 108.857 gold. (— 7029 gld.), vkupno 23,078.023 gld. (— 615.105 gold.) proti 1884.

Na dalje kritikuje tako-le:

„Faktično zmanjševanje carinskih dohodkov vendar ni omejeno na navedene 615.105 gld. — mar-

več je v zlatu preračunjeno dvojno toliko, ker se pri redukciji vsega skupila na goldinarje v zlatu za l. 1884 20,281.278 gld. in za l. 1885 19.043.209 gld. toraj za 1,238.069 gld. manj izkaže.

Po sili se vriva vprašanje, od kod izvira to, da dohodki na carini v efektivnem zlatu plačani proti vplačani carini v srebru z vsakratnim ažijo (nadavkom) za toliko proti slednjim v številkah zaostajejo. Na to se lahko dá vprašanje ter obstoji v tem, da c. k. finančno ministerstvo carinskim uradom dovoljuje sprejem 20 mark v zlatu za samo gld. 9-88 proti okroglim 10 gold. v zlatu.

Če se pritrdi, da je ta navidezno mala vrednostna relacija vtemeljena v minucijozno manjši čisti vrednosti 20 mark, je to za državno blagajnico vendar popolnoma nevažno, ker finančni minister dobí vsak dan borzni kurz na podstavi 20 mark = 10 gld. v zlatu.

Ta navidezno mala razlika, znašajoča 12 kr. za 20 mark, ktera naj bi pomenila za državno blagajnico dobiček, maščuje pa se nasprotno, kajti minus (manjši znesek) carinskih dohodkov v I. tečaji se od 615.105 gld. — vsi dohodki preračunjeni v zlatu — poviša na 1,238.069 gld.

Izguba carinskih dohodkov v srebru z nadavkom (ažijo) plačanih pa je mnogo večja, če se ozir vzame na današnjo veljavo srebra. Gledé tega navedem tu članek iz gospodarskih stvari v „Neue Fr. Presse“, 16. septembra 1885: „Cena srebra.“

„Iz Londona se danes poroča cena srebra od 47-31 pence za Standard-uncijo. Ta cena ugaje relaciji srebra k zlatu, po kateri se 90³/₄ funtov srebra dobí za 1 funt zlata. Cena srebera je toraj v primeri z vrednostno relacijo, ktera se je po lastinski denarstveni uniji določila, pala za blizo 27 odstotkov. Razmerje srebra k avstrijskemu bankovcu je vsled tega tako nastalo, da srebrni goldinar kot zakonito plačilno sredstvo v cesarstvu za skoro 5 odstotkov več veljá, nego na svetovnem tržišču, kjer se jemlje v poštev samo količina in cena srebra. Z jednim kilogramom kovanega srebra se v Avstriji lahko vsaka terjatev v znesku 90 gl. poravná, v tem bi se z isto količino srebra v inozemstvu plačati moglo samo 85 gld. 50 kr. Če bi bilo danes v Avstriji kovanje na račun privatnih oseb možno, bi se z nakupom srebra, ktero bi se tu v goldinarje prekovalo, lahko dosegel dobiček najmanj treh odstotkov, t. j. mogla bi se po pokritju vseh stroškov, kteri bi komaj dva odstotka znašali, poravnati vsaka terjatev, znašajoča 100 gld. s troški 97 gld. K takim posledicam vodijo valutne razmere v Avstriji, in prava sreča je, da za zdaj tega vplivanja na efektne cene ni opaziti.“

To pojasnilo opravičuje mnenje, da bi carinski dohodki vsled menjajoče se valute manj zmanjšali, če bi finančno ministerstvo dovolilo denar, vreden 20 mark, sprejemati za celih 10 goldinarjev v zlatu in da bi se tudi mestu vplačevanja z efektnim srebrom sprejemali bankovci z vsakratnim nadavkom, primerno k vrednostnemu razločku zlata.

Če bi se temu mnenju na višjem mestu pritrdilo, bi pač nič bolj ne napravilo promet priprostejši, nego da se dovoli plačevanje carine po check- in Clearing-prometu c. k. poštno-hranilničnega urada, vsled česar bi zeló mnogo časa in dela trgovskemu svetu in državnemu uradniku preostalo za druge namene. (Dalje prih.)

Domače novice.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) naznanja s tem vsem rodoljubom, ki hoté snovati podružnice, da je bilo pravilno izvoljeno družbino vodstvo na veliki skupščini dne 5. julija t. l. — Zato naj se, kakor poprej osnovnemu odboru, tako od slej blagovolijo oglašati družbinemu vodstvu v Ljubljani, ktero jim preskrbi pooblastil, prošnje in česar je potreba.

Ljubljana, 24. julija 1886.

Tomo Zupan,
prvomestnik.

(„Ljubljanski Sokol“) podaril je 50 goldinarjev za Radetzkyjev spominek na Dunaji. „Sokol“ je v resnici domoljubno društvo, ki mu gré vsa čast!

(Blagodejen dež) ohladil nam je sinoči in danes dopoldne razbeljeno zemljo in vroči vzduh.

(Brambovca), ki je pri kopanju 23. t. m. utonil v Ljubljani, so našli včeraj blizo Fužin.

(Skušnja za petje) pri oo. frančiškanih v Ljubljani bo 13. septembra ob 10. uri zjutraj. Zahteva se čisti posluš in znanje not vsaj v vijolinskem ključu.

(Slovensko gledališče) bo v soboto, 31. t. m. Predstavljal se bode igrokaz Deborja, v katerem bo gospica Gusti Nigrinova nastopila v glavni ulogi. Kdor pozná igro in igralko, pritrđil nam bo, da ste ena za drugo kakor nalašč.

(† Gosp. Anton Romé), c. k. nadsodnijski svetovalec v Gradci, je umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče včeraj dopoldne v Šmihelu pri Rudolfovem. Pogreb bo 29. t. m. ob 6. uri zvečer. Naj počiva v miru!

(Vabilo k občnemu zboru „Pedagogičkega društva“) za učitelje in šolske prijatelje v Krškem v dan 2. avgusta t. l. popoldne ob 2½ uri na vrtu g. Janeža. Spored: 1. Poročilo o delovanju začasnega odbora. 2. Razgovor o izboljšani materialnega stanja učiteljstva. 3. Razgovor o izdavanju „Pedagogičnega letnika“. 4. Volitev v društveno vodstvo. 5. Posamezni nasveti. K obilni udeležbi vljudno vabi učitelje in šolske prijatelje odbor.

(V Galiciji pri Celji) so, kakor se nam z dne 26. julija piše, pretečeno nedeljo slavili praznik sv. Jakoba kot zavetnika farnega. Procesijo s presv. R. Telesom vodil in sv. mašo popeval je g. B. Vovk, bivši ravnatelj gimn. iz Novega mesta, pridigal pa je gosp. Vob, župnik od sv. Martina v Rožni dolini, ta je izmed sosednih duhovnikov jedini zamogel priti. Kot posebnost sme se zabeležiti okoliščina, da so fantje nabrali denarja za 30 kilogramov smodnika, ki so ga posmodili v soboto in v nedeljo.

(Učiteljske službe) v Litijskem okraji razpisane so sledeče do 15. avgusta: a) Na enorazrednici v Št. Lambertu, 400 glđ. in stanovanje. b) Na enorazrednici v Marijendolu, 400 glđ. in stanovanje. c) tretja učiteljska služba v Zagorji, 400 gold. in stanovanje.

(Mariborski osmošolci) so se letos pri zrelosti preskušnji prav dobro obnesli. Deset jih jo je imelo delati. Trije od teh napravili so jo z odliko, šest dobro in le eden je zaradi bolehnosti odstopil.

(Presvitli cesar) je podaril za potrebne popravila pri Sekovski cerkvi 1500 glđ.

(Karol vitez Holcinger), slovenskemu svetu dobro znan gimnazijski ravnatelj, je preteklo nedeljo, 25. t. m., v Gradcu umrl.

(Povišanje.) C. kr. finančni svetnik, gospod Olzberger, v Celovci, dobil je od presvitlega cesarja naslov in značaj finančnega nadsvetnika.

(„Irredentovska“ nakana na Pulj.) „Laib. Ztg.“ se iz Pulja sporoča, da je nekako pred osmimi dnevi c. kr. generalkonzul v Milanu semkaj sporočil o nekem nameravanem napadu, kterega Milanska „irredenta“ v Puljski luki izvršiti namerava. Res je kmalo na to prišel iz Milana v Pulj — hud „irredantar“ — rojen Istrijan, ki je bil več časa v Pulji v neki lekarni za provizorja in ki je bil svoje dni najboljši prijatelj Oberdankov. Toda mož ni prišel sam. Spremljali so ga na vsak korak štirje najbolj prekanjenih Tržaških tajnih redarskih agentov. Še le v Pulji je spoznal, da ni sam, da ga omenjeni štirje možje vedno opazujejo, na kar so ga jeli podplatje tako silno peči, da je pobrisal iz vročega Pulja v hladnejo Postojino. Ali mož ni imel sreče! Ondi so ga prijeli in zaprli. V Pulji se govori, da je bil napad nakanjen jedne velikih vojnih oklopnih v c. kr. vojne luki stoječih.

(O koleri v Ricmanjih.) Dunajski listi so pisarili, da so hotli v Ricmanjih zdravstveno komisijo kamnjati ter da so zdravnike le žandarji smrtne nevarnosti rešili. „Triester Zeitung“ pa piše, da ljudje niso nikogar kamnjali in tudi ni bilo žandarjem nikogar, posebno zdravnikov, varovati. — Mar li to ni brezvestno, o takih prilikah ljudstvo obrekovati in dražiti?

(Razpisana) je cesarska ustanova 250 glđ. na kmetijski šoli Francisco-Josipinu v Mödlingu pri Dunaji za triletno dobo do leta 1889. Prošnje do 31. avgusta ondašnjemu ravnateljstvu in naj se priloži dovoljenje starišev, dokaz, da je prosilec vsaj 16 let star in spričevalo o dobro dovršeni nižji gimnaziji.

Razne reči.

— I. G. Manz, znana založna bukvarna na Dunaju, je bila te dni prodana. Kupilo jo je delniško društvo za 1,200.000 mark.

— Milosrčnost. Grajščakinja: „Za božjo voljo, Tinek, kod si pa hodil celi popoldan? Učenik te je več kot dve uri zaman čakal.“ Tinek: „Kje le? V gozdu sem našel berača, ki je imel sinka. S tem sem se nekoliko časa igral, potem sem mu pa pomagal od hiše do hiše prositi kruha.“

— Huda namena. Po vogleh nekega trga je bilo nabito: „Kdor pusti psa samega po trgu letati, se bo ostro kaznaval, — čez tri dni ga bo pa konjač ubil.“

— Otročja radovednost. Mati sinku: „Francek, zdaj greva obiskat tvojo teto; le lepo se zaderži, tetka so jako modra žena.“ Sinko: „Mati prav radoveden sem. Rad bi že vendar eno modro ženo videl.“

— Mesto Zagreb je dalo za Radetzkyjev spominek 500 glđ. in je ta sklep naznanilo vsem mestom po Hrvatskem in Slavonskem. Nadvojvoda Albreht zahvalil se je po telegramu za ta sklep glavnega mesta v deželi, ki sijajno skazuje potrjeno rodoljubje tega mesta.

Telegrami.

Trst, 27. julija. Od včeraj pa do danes zbolele so tukaj tri osebe za koleru, umrla pa 1. — Na Reki zbolelo je v poslednjih 24. urah 6 oseb za koleru, umrle so pa 3.

Amsterdam, 28. julija. Včeraj je bilo večinoma mirno, ako se na male medsobne pretepe ne jemlje ozir. Predvčeranjem je bilo v občē 25 oseb ubitih in blizo 90 pa ranjenih, med poslednjimi je 40 redarjev.

Madrid, 28. julija. Kamora je sklenila popolnoma oprostiti vseh 26.000 zamorcev, ki so sedaj še pod patronatom nekdanjih posestnikov na Kubi.

Umrli so:

25. julija. Marija Urankar, paznikova hči, 1½ let, Studentovske ulice št. 9, vodenica v glavi. — Marija Janežič, delavka, 21 let, Cesta na Loko št. 2, jetika. — Adolf Mallner, c. k. deželne vlade oficijal, 42 let, Rimska cesta št. 5, krvavenje želodca.

V bolnišnici:

24. julija. Neža Hribar, delavka, 37 let, Enteritis.
25. julija. Matija Mikeš, krojač, 55 let, otrpnjenje možganov.

Tujci.

26. julija.

Pri **Maticu:** Marija Hoffmann, c. k. železničnega uradnika vdova, z Dunaja. — Vincencij Filipek, zlatar, z Dunaja. — Reza Zöhr, zasebnica, z Dunaja. — Petziwal, Lehm in Wetzel, trgovci, z Dunaja. — Rihard Pollak, tehnikar, iz Prage. — Jozef Lichtenberg, vojaški uradnik, s soprogo, iz Požuna. — Salvari, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Stonu:** Dionizij Stür, c. k. odvetnik, z Dunaja. — Henrik Wald, c. k. uradnik, z Dunaja. — A. Metzger, knjigovodja, z Dunaja. — Mellitzer in Nechuta, trgovca, z Dunaja. — M. Blumaver, trgovec, iz Grada. — Anton Stainberger, bilježnik, s soprogo, iz Ljutomera. — Anton Koželj, zasebnik, iz Novega marofa.

Pri **Južnem kolodvoru:** Franc Tetzner, učitelj, iz Lipskega. — Rihard Mathes, zasebnik, iz Kamenice. — Teodor Kähler, potovalec, z Dunaja. — Dr. Moric Berger, c. k. zdravnik, s soprogo, iz Trsta. — Karl pl. Fekonda, zasebnik, iz Trsta. — Rudolf Kohn, potovalec, z Dunaja. — V. Salam in A. Getz, zasebnika, iz Trsta. — Karl Jurany, zasebnik, iz Reke.

Pri **Virantu:** Gabrijel Assaloy, iz Kaniže. — Janez Zorc, trgovec, iz Žužemberka. — J. Graden, posestnik, iz Velikih Lašč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		730.90	+23.5	sl. sizh.	jasno	
27. 2. u. pop.		728.51	+31.8	sl. jzah.	sk. jasno	1.00
9. u. zveč.		729.48	+22.2	m. jzap.	dež	

Zjutraj zarija; solnčni in vroč dan; po solnšem zahodu prikazali so se črni oblaki z bliskom od jugo-zahoda, ob pol devetih mimo gredoča nevihta po malem deževanju. Srednja temperatura 25.8° C. za 6.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	86 „ 10 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	120 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	873 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 60 „
London	126 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ — „
Ces. cekini	5 „ 92 „
Nemške marke	61 „ 80 „

(2) Prav dobro vino

zadnjega leta 1885 prodaja grajščinsko oskrbništvu na Raki blizo Krškega.

DR. FRANC ZUPANC

preselil se je v Šelenburgove ulice štey. 3, I. nadstropje na levo (v Koslerjevi hiši).

Ordinira vsak dan dopoldne od 9 do 10 ure, (6) popoldne od 2 „ 3 „

Kupujte srečke

pogrebne družba

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katere namen je

ustanoviti zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega ministerstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldinarjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu: Urbasova trafika; v Špitalskih ulicah: Majerjeva trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec Turk in zlatar Šparovic; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovoz Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bučar; v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Šelenburgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvo Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja. (9)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Prevedel

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 glđ. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamičnu zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvalčen franciškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo privedil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Avgbsburško esenco življenja,

Ge. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grži in koleri. (18)

Prava je le tista, ki ima zgorenjo znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).